

ПЕРЕДУМОВИ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ СТАНДАРТУ ATLS (ADVANCE TRAUMA LIFE SUPPORT) В УКРАЇНІ

Бєлзюров І.В., Козаченко А.В., Тележний А.С., Сафронов Д.В., Пронін В.О.
Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна, м. Харків

Проблема надання медичної допомоги постраждалим від травм на сьогодні актуальна в світі через кілька причин. По-перше, процент осіб працездатного віку, що гинуть від травм, більший ніж від внутрішніх та інфекційних хвороб. Через втрату працездатного населення держава щорічно несе економічні збитки. По-друге, з наростанням техногенної складності сучасного світу, збільшується кількість аварій, що, в свою чергу, призводить до збільшення кількості травм. Вказаний чинник особливо зростає під час збройних конфліктів. Також відіграє негативну роль той фактор, що наразі високотехнологічна медична допомога концентрується в великих містах. Значна відстань від місця події до лікувального закладу, кваліфікація персоналу якого та технічне оснащення дозволяють врятувати життя постраждалій людині, призводить до втрати можливостей «золотого часу», коли втручання найбільш ефективні. З метою вирішення даних проблем з 1980 року в світі впроваджується стандарт ATLS (Advance Trauma Life Support). Цей стандарт, що переглядається та коригується кожні п'ять років, має на меті дати змогу персоналу відділень невідкладної допомоги, незалежно від рівня оснащення лікувального закладу, в умовах дефіциту часу та ресурсів, надавати максимально ефективну допомогу.

У 2012 році в світі даний стандарт застосовувався більш ніж в 60 країнах. Чи існують на даний час умови для імплементації цього стандарту в Україні? Нажаль ні. По-перше система надання медичної допомоги, що існує в Україні, складалася за часів Радянського Союзу. Втрата економічної можливості ефективно утримувати високоартістні складові такої системи, призвела до того, що країна поступово втрачала кількісні та якісні показники надання загальнодоступної медичної допомоги. На даний час держава не має змоги дозволити собі неефективне витрачання обмежених ресурсів. Крім того, існуюча система медичної освіти, не дозволяє застосовувати напрацювання медичного досвіду інших країн шляхом їх прямого відтворення в діючих умовах, оскільки підготовка фахівців не відповідає необхідному рівню. Перш за все дається взнаки неналежна підготовка студентів з опанування знаннями-навичками. Тобто, якщо теоретичні знання, за бажанням, студент має можливість отримати на достойному рівні, то закріплення цих знань на практиці певною мірою страждає.

Вміння надати невідкладну медичну допомогу, це одне з основних вмінь, якими має володіти медичний працівник, а тим більше лікар, не зважаючи від стажу та спеціальності. З метою відпрацювання таких практичних вмінь, та усунення диспропорції між якістю теоретичної бази та недостатності практики, на кафедрі хірургічних хвороб, топографічної анатомії та оперативної хірургії ХНУ ім. В.Н. Каразіна заплановано до введення елективний курс «Лікарські маніпуляції в невідкладній допомозі». Впровадження його для студентів шостого (випускного) курсу ставить за мету інтегрувати теоретичні знання, що були отримані студентами в попередні роки навчання з різних предметів з відпрацюванням (фактичним застосуванням цих знань) практичних навичок на муляжах та манекенах.